

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Харківської державної

академії дизайну і мистецтв

Олександр СОБОЛЄВ

2025 р.

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

для здобуття першого ступеня вищої освіти (бакалавр)

зі спеціальності В2 Дизайн, галузі знань В Культура,

мистецтво та гуманітарні науки

освітньо-професійна програма: «Дизайн середовища»

(денна форма навчання)

Харків 2025

Завдання розраховані на виявлення знань та розуміння специфіки мистецької діяльності у вирішенні комплексу творчих питань, а саме: засобами володіння побудови рисунка розробити ескіз на задану тему; запропонувати нескладний варіант організації геометричних елементів в умовному тривимірному просторі; показати елементарні знання живопису у виявленні світлотіньових відносин запропонованої композиції. Основна увага зосереджується на відчутті гармонійності та пропорційності елементів, співставлення яких між собою займає визначальну роль в організації композиційної єдності завдання, а також на визначені тривимірності та просторовості заданих геометричних фігур з урахуванням базових знань рисунку та живопису.

Типові умови до програмних завдань фахового випробування з композиції

Творчій конкурс складається з практичного завдання з основ композиції, рисунку та живопису, яке виконується в присутності екзаменаторів у відведеному місці та у визначений час.

Типове завдання

Ескізне рішення тривимірного простору з використанням об'ємних геометричних форм

На основі виданої схеми із запропонованими геометричними фігурами (квадрат, прямокутник, трикутник, круг) виконати композицію з об'ємними геометричними формами, використовуючи базові знання рисунку та живопису. Представити композицію у перспективному зображені умовного тривимірного простору в чорно-білій графіці з виявленням об'єму геометричних форм.

Розмір паперу (планшету): А3

Розмір композиції: квадрат (250x250 мм); прямокутник (200x300мм)

Матеріали для виконання: папір, олівець, акварель, гуаш, тощо

Порядок оцінювання творчих робіт

При оцінці творчих робіт визначними є наступні позиції: графічна досконалість, композиційна виразність та гармонійність, логічне завершення графічної подачі засобами живопису та естетична доцільність лінійного опрацювання запропонованих геометричних фігур засобами рисунку.

Рівень виконання конкурсної роботи відповідає наступній оціночній градації:

- 181 – 200 балів – «високий творчий рівень»
161 – 180 балів – «достатній конструктивно-варіативний рівень»
141 – 160 балів – «середній репродуктивний рівень»
125 – 140 балів – «низький рецептивно-продуктивний рівень» (125 балів – мінімальний конкурсний бал для вступу на бюджетну форму навчання)

Особи, які отримали менше 125 балів за випробування можуть претендувати тільки на контрактну форму навчання.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Ескізне рішення тривимірного простору з використанням об'ємних геометричних форм відбувається за наступними критеріями: композиційним вирішенням та його графічним представленням з урахуванням базових знань рисунку та живопису

Максимально за сумою двох критеріїв оцінювання абітурієнт може отримати 200 балів.

за композиційним вирішенням		за графічним представленням (засобами рисунку та живопису)	
100 балів	Композиція гармонійна, органічна, врівноважена. Побудована на поєднанні складних елементів. Усі складові композиційної структури взаємопов'язані між собою. Виразно переусвідомлено кожний елемент запропонованої композиції	100 балів	Робота демонструє бездоганний рівень графічної подачі із вирішенням поставленої задачі. Тональне рішення гармонізовано, рівень володіння технікою графічної подачі необхідних елементів композиції - на високому рівні. Запропонований ескіз композиції має завершений вигляд та виконаний із дотриманням правил креслення і розумінням виконання світлотіньової просторової структури засобами рисунку та живопису.
99-95 балів	Композиція досить гармонійна. Включає поєднання складних елементів. Усі складові композиційної структури взаємопов'язані між собою. Виразно переусвідомлено кожний складовий елемент композиції.	99-95 балів	Робота виконана на доброму графічному рівні подачі з рішенням поставленої задачі на основі базових знань рисунку та живопису. Лінійне рішення геометричних фігур припускає незначні похибки перспективної побудови. Запропонований ескіз

			композиції виконаний із дотриманням правил перспективного відображення засобами живопису - з невеликими похибками світлотонального вирішення.
94-90 балів	Композиція врівноважена. Включає поєднання менш складних елементів. Не усі складові композиційної структури взаємопов'язані між собою. Виразно переусвідомлено кожний складовий елемент композиції.	94-90 балів	Робота виконана на добром графічному рівні на основі базових знань рисунку та живопису. Лінійне рішення геометричних фігур припускає незначні похибки перспективної побудови. Тримірний простір має незначні похибки його перспективної побудови. Запропонований ескіз композиції виконаний із дотриманням правил перспективного відображення засобами живопису - з невеликими похибками світлотонального вирішення.
89-85 балів	Композиція виконана відповідно до умов завдання, і, за винятком окремих складових, задовільняє критерію єдності. Елементи композиційної структури взаємопов'язані між собою, але мають місце 1-2 похибки. В наявності переусвідомлення окремих складових елементів композиції.	89-85 балів	Робота демонструє задовілний рівень володіння навичками графічної лінійної подачі геометричних форм. У тональному рішенні є окремі неузгодженості. Рівень володіння технікою архітектурної відмивки задовільний. Запропонований ескіз композиції загалом виконаний відповідно до умов завдання.
84-80 балів	Композиція виконана відповідно до умов завдання, і, за винятком окремих складових, майже задовільняє критерію єдності. Елементи композиційної структури не зовсім взаємопов'язані між собою, мають місце 2-3 похибки. В наявності переусвідомлення окремих складових елементів композиції.	84-80 балів	Робота демонструє задовілний рівень володіння навичками графічної лінійної подачі геометричних форм та побудови тримірного простору. У тональному рішенні є окремі неузгодженості. Запропонований ескіз композиції загалом виконаний відповідно до умов завдання.
79-75 балів	Композиція виконана відповідно до умов завдання, і, за винятком окремих складових, задовільняє критерію єдності. Елементи композиційної структури взаємопов'язані між собою, але мають місце 3-4 похибки. В наявності переусвідомлення	79-75 балів	Робота демонструє задовілний рівень володіння навичками графічної подачі геометричних фігур. У лінійному рішенні є похибки перспективного відображення запропонованих елементів. У тональному рішенні є неузгодженості та низький

	окремих складових елементів композиції.		рівень володіння технікою архітектурної відмивки. Запропонований ескіз композиції загалом виконаний відповідно до умов завдання.
74-70 балів	Композиція виконана з деякими порушеннями щодо умов завдання, і, за винятком окремих складових, задовільняє критерію єдності. Елементи композиційної структури взаємопов'язані між собою, але мають місце 4-5 похибок. Окремі складові елементи композиції не відповідають завданню.	74-70 балів	Робота демонструє задовільний рівень володіння навичками графічної подачі геометричних фігур. Тональність фігур замало виявлена. У лінійному рішенні є похибки перспективного відображення запропонованих елементів. Запропонований ескіз композиції загалом виконаний відповідно до умов завдання.
69-65 балів	Композиція виконана відповідно до умов завдання, але не відповідає критерію єдності. Має місце неузгодженість композиційної структури та наявність більше 6 значних помилок. У композиції дуже слабо представлено об'ємність складових її елементів.	69-65 балів	Робота демонструє низький рівень володіння навичками графічної подачі об'ємних форм. Тональне рішення не гармонійне. Рівень володіння технікою архітектурної відмивки незадовільний. Запропонований ескіз композиції загалом виконаний відповідно до умов завдання.
64-60 балів	Робота виконана з грубим порушенням принципів просторового мислення. Композиція виконана не у відповідності до умов завдання. Має місце неузгодженість композиційної структури та наявність більше 7 грубих помилок, у тому числі відсутність знань щодо побудови тривимірного простору.	64-60 балів	Робота демонструє незадовільний рівень володіння навичками графічної подачі. Тональне рішення дисгармонійне. Рівень володіння технікою архітектурної відмивки незадовільний. У композиції дуже слабо представлено об'ємність складових її елементів, є більше 5 помилок у їх трактовці. Ескіз композиції не представлений у повному обсязі у відповідності до екзаменаційного завдання.
59 балів та нижче:	Робота виконана з грубим порушенням принципів просторового мислення, пропорціонування. Робота не відповідає умовам завдання. Має місце неузгодженість композиційної структури, наявні грубі помилки в побудові композиції та її складових елементів.	59 балів та нижче:	Робота демонструє незадовільний рівень володіння навичками графічної подачі. Тональне рішення дисгармонійне. Ескіз не представлений у повному обсязі у відповідності до екзаменаційного завдання.

*Якщо, абітурієнти набрали однакову кількість балів, тоді екзаменаторами до розгляду беруться мотиваційні листи і аналізуються творчі здобутки абітурієнтів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко В. В., Кривуц С. В. Творча складова в системі підготовки дизайнерів (з досвіду ХДАДМ) / Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання мистецтвознавства та мистецької освіти: сучасність і перспективи» // Збірник статей. 18-19 жовтня 2018 р., ХДАДМ. Харків, 2018. 188 с.
2. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник. / В.Я. Даниленко. Харків: ХДАДМ, 2003. 320 с.
3. Даниленко В. Майбутнє європейського дизайну: Чехія, Польща, Україна / Харків: Колорит, 2007. 197 с.: іл.
4. Даниленко В. Дизайн центрально-східної Європи: Монографія / В.Я. Даниленко. – Харків: ХДАДМ, 2009. 172 с.: іл.
5. Зенкова А., Босий І. Сучасні підходи в дизайні предметно-просторового середовища в Україні (на прикладі робіт вітчизняних дизайн-бюро). II всеукраїнська студ. Наук. конференція «Науковий простір. Аналіз. Сучасний стан. Тренди та перспективи». Львів. 2022. С.4-9
6. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти: навч. посіб. Вид. 2-ге. Київ: Вища школа, 2002. 191 с.
7. Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник. Харків: Арт Родник, 2003. 120 с.
8. Кривуц С.В. Актуальні підходи та напрями дизайн-освіти кафедри «Дизайн середовища»: традиції та інновації. Вісник ХДАДМ, Харків, 2022. №2.
9. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції: геометричні аспекти художнього формотворення : навч. посіб. для студентів вищих навч. закл.: Київ: Каравела, 2004. 304 с.
10. Основи композиції: площинні, графічні, живописні завдання для студентів 1 курсу відділення художньої кераміки/ Уклад. В.А. Гудак, І.М. Франк. Львів.: ЛДПДМ. 1991. 201 с.
11. Словник з дизайну і ергономіки. [Текст]: термінологічний словник для фахівців з дизайну і ергономіки, інженерів, конструкторів, студентів ВНЗ / В.О. Свірко [та ін.]; під загальною ред. Свірка В.О. 2-ге вид., перер. і доп. Х.: Видавництво НТМТ, 2009. 131 с.
12. Сучасне мистецтво. Наук. збірник. Випуск XIV. К.: ПСМ НАМ України, 2018. 375 с.
13. Сухенко В.О. Рисунок: навчальний посібник. К.: Вона-Манте, 2004.
14. Урсу Н. О. Золотий перетин у композиції : Зб. наук. праць КПДПУ. Вип. 3: Кам'янець-Подільський, 1997. С. 61- 63.
15. Хмельовський О., Костукевич С. Графіка й основи графічного мистецтва: навч. посіб. Кн. 1. Луцьк: Луцький держ. технічний ун-т, 2003. 160 с.
16. Чеботов І.П. Харківська школа рисунка, Харків, Софія-А, 2017. 336 с.
17. Patricia Valdez, Albert Mehrabian. Effects of Color on Emotions. Journal of Experimental Psychology: General 1994, Vol. 123, No. 4, 394-409
18. Barbara K. Wise James A. Wise. The Human Factors of Color in Environmental Design: A Critical Review. Prepared for Ames Research Center under Contract. NASA. 1988